

5. STRAMENOPILES

Pleuronematické bičíky (tažný - delší s mastigonematy, tlačný - kratší, často redukovaný, nahý); autotrofové mají plastidy se 4 obalnými membránami (hnědá barva - fukoxanthin).

5.1. OPALINATA

Anaerobní komenzálové ve střevech plazů a obojživelníků. Mnohjaderné buňky zcela pokryté bičíky.

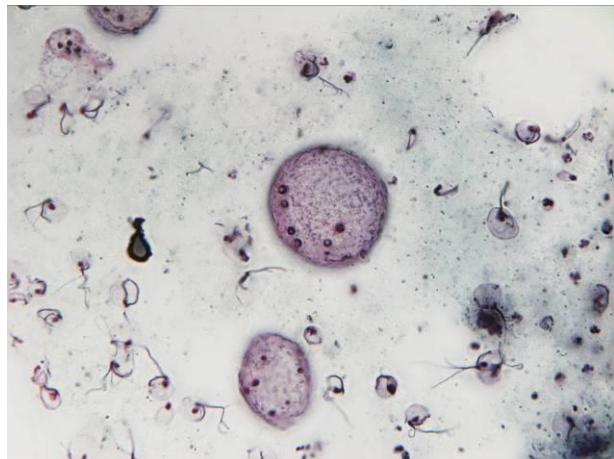
Cepedea sp.

5.2. BLASTOCYSTIS

Parazit obratlovců i člověka (blastocystóza), způsobující gastrointestinální potíže. Vakuolizované a granulární stadium uvnitř hostitele. Šíří se pomocí cyst.

Blastocystis sp.

5.3. OOMYCETES

Saprotrofové a parazité, vzhledem připomínající houby (hyfový systém)

Plasmopara viticola (plíseň révová) – intercelulární parazit listů vinné révy. Nepohlavní rozmnožování pomocí sporangioforů se sporangiemi, které se tvoří na spodní straně listů.

5.4. BACILLARIOPHYCEAE

Jedny z nejrozšířenějších organismů na naší planetě (1/4 primární produkce).

Křemitá schránka – frustula.

Raphe – štěrbina ve schránce sloužící k pohybu.

Pinnularia – lineárně eliptické schránky s mohutnými rýhami na valvách (ty jsou tvořeny mnoha řadami malých pórů). Na obrázku je valvární (horní) a pleurální (boční) pohled na schránku).

5.6. XANTHOPHYCEAE

Sladkovodní a půdní řasy zelené barvy (v plastidech chybí fukoxanthin). Hojně v polárních a alpinských oblastech.

Xanthonema sp. – půdní řasa s rozpadavými vlákny. Buňky obsahují několik chloroplastů

5.7. CHRYSOPHYCEAE

Jednobuněční či koloniální sladkovodní bičíkovci.

Synura echinulata – koloniální bičíkovec, každá buňka je pokryta křemičitými šupinami.

5.8. EUSTIGMATOPHYCEAE

Kokální jednobuněčné organismy, obsahující vysoce ceněné mastné kyseliny (např. EPA).

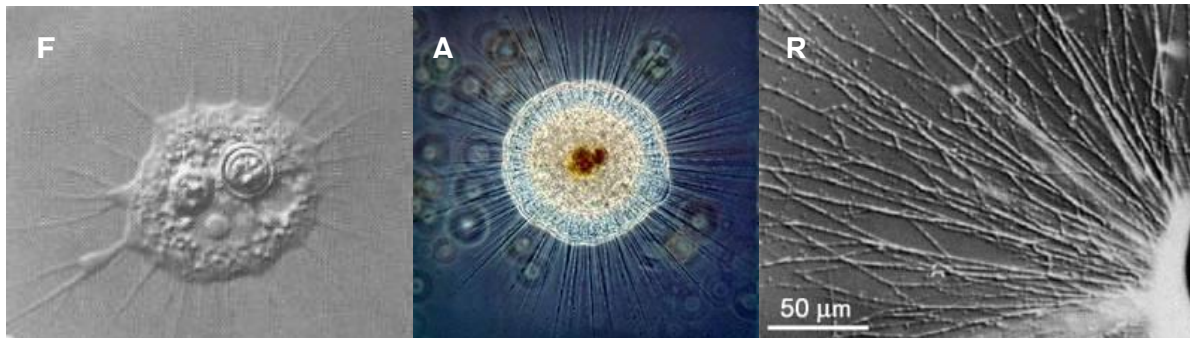
Eustigmatos polyphem – půdní řasa se žlutozelenými plastidy a červenou skvrnou obsahující karotenoidy.

6. RHIZARIA

Převážně améby s tenkými panožkami (pseudopodia).

- **filopodia** – nitřovité, občas větvené panožky (mikrofilamenta)
- **axopodia** - tenké, nerozvětvené panožky (mikrotubuly)
- **retikulopodia** - anastomózuující panožky, v basálních oblastech u mnohjaderných organismů často obsahují i jádra

6.1. CERCOZOA

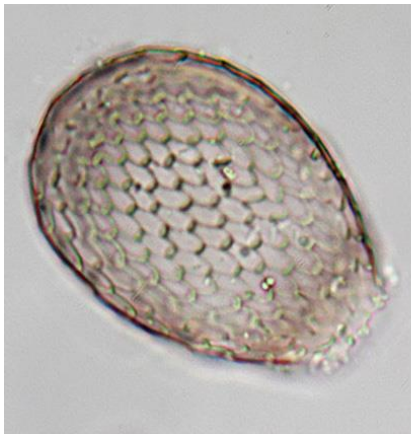
6.1.1. Euglyphida

Krytenky s filopodiemi. Buňky si syntetizují schránky z křemičitých šupin.

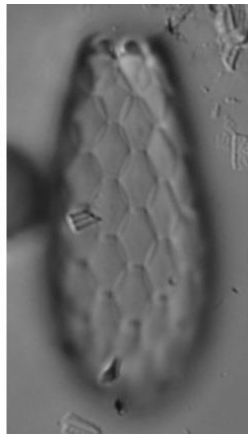
Směsný vzorek křemičitých struktur krytenek a rozsivek z rašelišť v NPP Swamp u Máchova jezera.

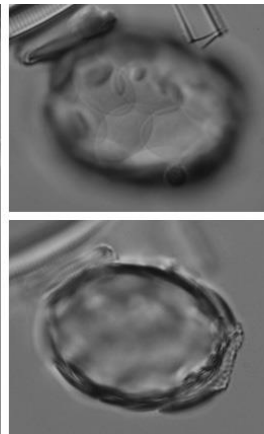
Euglyhidní krytenky (dominantní druhy):

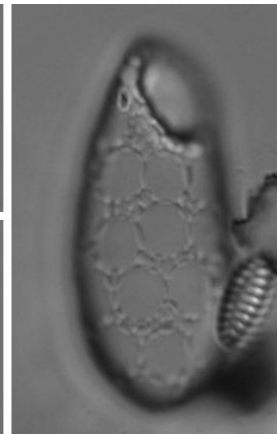
Assulina

Euglypha

Tracheleuglypha

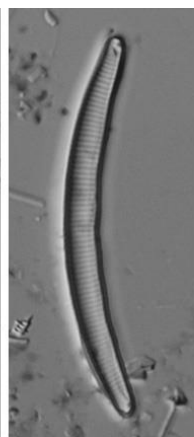

Trinema

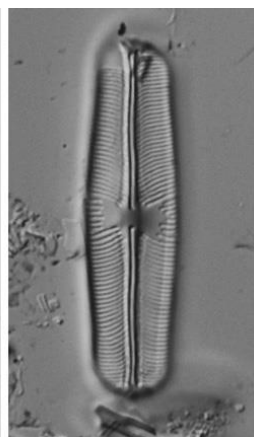
Rozsivky (dominantní druhy):

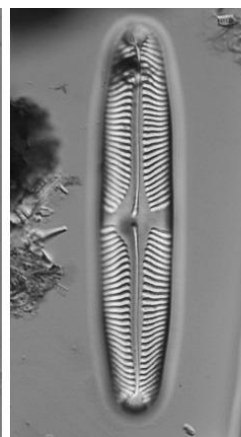
Frustuliaa

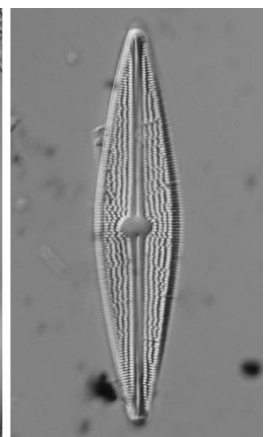
Eunotia

Sellaphora

Pinnularia

Brachysira

6.2. FORAMINIFERA

Schránky (testae) z CaCO_3 či slepené z částek sedimentů, jednodílné či z několika komůrek. Retikulopodia - lov bakterií a eukaryotických mikroorganismů.

6.3. RADIOLARIA

Křemičité trojrozměrné schránky. Dvojitá kompartmentace buňky - endoplasma a ektoplasma odděleny plasmalemou a často i chitinovou kapsulí. Axopodia – lov zooplanktonu, fytoplanktonu či detritových částek.

